SAĞLIK TURİZMİ

MSc Yeşim TOLA
İ.Ü
İstanbul Tıp Fakültesi
Taşınır Mal Süreç Sorumlusu

- SAĞLIK TURİZMİ: İkamet edilen yerden başka bir ülkeye herhangi bir sebeple sağlık hizmeti almak için yapılan planlı seyahate ‘‘Sağlık Turizmi’’, seyahat edene de ‘’ sağlık turisti’’ denir

- TURİSTİN SAĞLIĞI: İkamet edilen yerden başka bir ülkeye seyahat amaçlı giden turistlerin seyahat halindeyken sağlık hizmeti almak zorunda kalmasına “Turistin Sağlığı” denir.

- TURİZM SAĞLIĞI: Turistin konakladığı ve gezdiği çevrelerin sağlığı, bu yerlerin sağlıklı olması, turistin çevreye, çevrenin turiste sağlık açısından etkisi olup çevre sağlığının konusudur.

Genel Bakış

- Deloitte araştırma şirketine göre dünya medikal turizmi pazarı 2010 yılı itibariyle yaklaşık 35 milyar dolar olup, dünyada 10 milyona yakın insan bu amaçla seyahat etmekte
- Ortalama 3-5 bin dolar harcama

NEDEN SAĞLIK TURİZMİ

- Amerika'da 300,000 $ maliyeti bir karaciğer nakli Tayvan'da yaklaşık 91.000 $
- ABD’deki tüp bebek tedavisi 15.000 $ iken benzer tedavi Türkiye’de ortalama 3.000 $
- Kanada kalça protezi için bekleme süresi 26 hafta ve acil olmayan katarakt ameliyatı içinse 16 hafta.

- Tahminen 750.000 Amerikalı 2007 yılında sağlık için yurtdışına gitti
- 1,200,000 Amerikalı bu yıl (2014) tıbbi bakım için ABD dışına seyahat edecek

2010 yılında

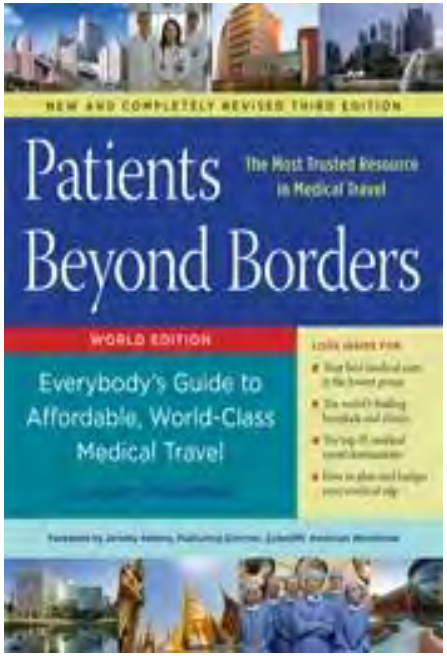

1. Kosta Rika,
2. Hindistan,
3. İsrail,
4. Meksika,
5. Singapur,
6. Güney Kore,
7. Tayvan,
8. Tayland,
9. Türkiye,
10. Amerika Birleşik Devletleri

(UNWTO, 2013)

2014 de en önemli sıçramayı yapan ülke Ürdün
2012 de Türkiye 12. sıraya geriledi

Türkiye' ye

- 95 ülkeden yılda 34.900.000 turist
- En çok tercih eden yaş gurubu 35-64 yaş arası(2011 kültür bakanlığı)
- Kasım-nisan en çok tercih eden yaş 60 yaş ve üstü
- 2013 de 30-65 yaş
- En çok tercih edilen bölge
  - » Antalya
  - » İstanbul
  - » Kapadokya

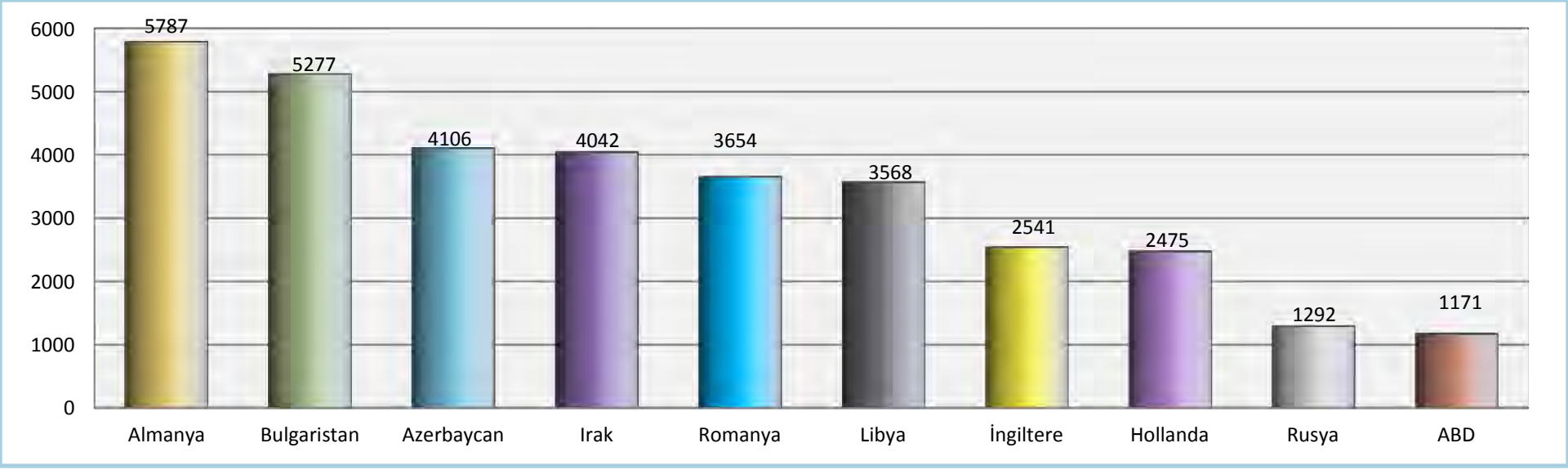

Ülkelere Göre Sağlık Turisti Sayısının Dağılımı 2011 (İlk 10 Ülke)

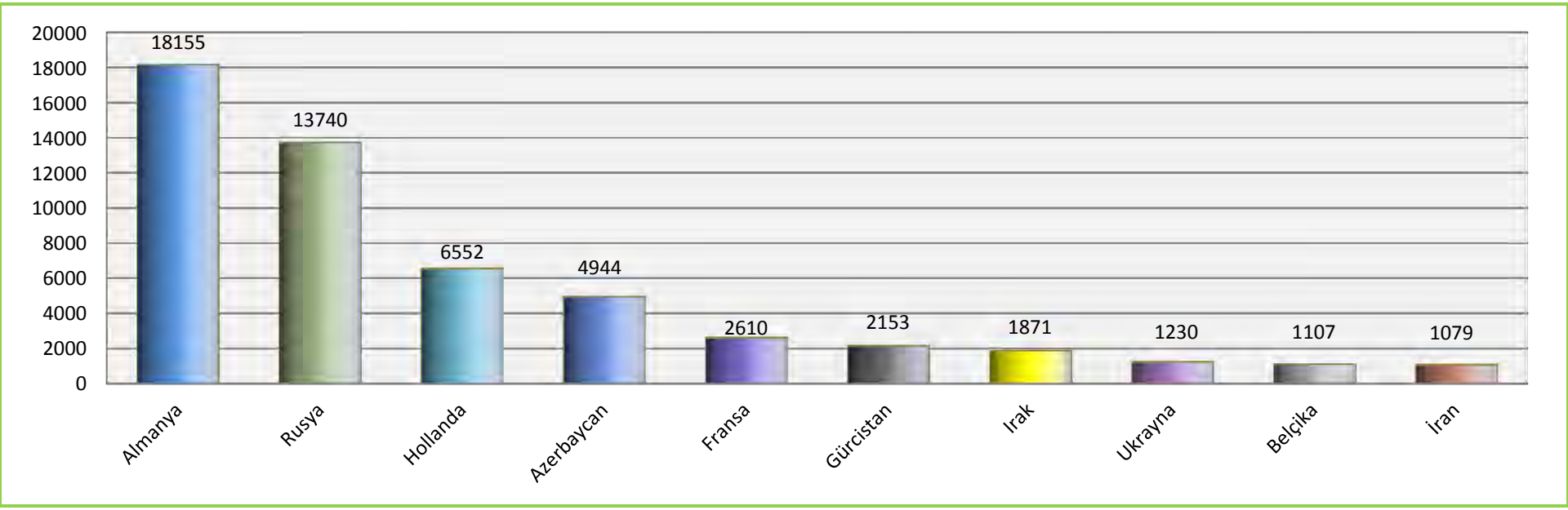

Ülkelere Göre Turistin Sağlığı Hasta Sayısının Dağılımı 2011 (İlk 10 Ülke)

En çok tercih edilen sağlık hizmeti

- Saç nakli
- IVF tedaviler
- Görme bozuklukları
- Estetik ve güzellik
- Ağız ve diş sağlığı
- Check-up hizmetleri, tarama testleri
- Kardiak tedaviler
- Kilo kaybı
- Ortopedik cerrahi
- Kanser
- Kulak burun boğaz tedavileri
- Doku ve organ nakli

2014 de en çok tercih edilmesi beklenen branşlar göz ve onkoloji (TÜİK 2013)

1. Medikal Turizm
2. Termal Turizm
3. Yaşlı ve Engelli Turizm
4. Bakım ve rehabilitasyon turizmi?

2. Termal ve Spa-wellness Turizmi:

- Su banyosu
- İçme
- İnhalasyon
- Çamur banyosu
- Çeşitli kaplıca tedavi türleriyle beraber
- İklim kürü
- Fizik tedavi, rehabilitasyon gibi destekleyici bazı tedavilerin yapıldığı, ayrıca termal suların eğlence ve rekreasyon amaçlıyla da kullanıldığı bir turizm türüdür (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2013)

Dünyada 7. Avrupada 3.

- “Sudan gelen sağlık” anlamına gelen “salus per aquam” (SPA) ve akıl, vücut, ruh ve ilişkilerde iyi ve zinde olmayı ifade eden wellness son yıllarda sıkça telaffuz edilmeye başlamıştır.
- Doğal ürünlerle sağlıklı yaşam yöntemleri ile yapılan vücut bakımlarını da içine alır.

3. Yaşlı ve Engelli Bakımı Turizmi

- Birleşmiş Milletler verilerine göre dünya üzerinde 500 milyondan fazla kişi fiziksel ya da zihinsel bir engel ile yaşamak zorunda kalmaktadır
- Bu grup için yapılan yatırımlarda en çok dikkat çekenler çeşitli bakım evleri ve klinik oteller, rehabilitasyon merkezleri, rekreasyon alanları ve tatil köyleridir.

AQUALIFT

Yaşlı Bakım Evleri

- Yaşlılıkta gelişen hastalıkların tanı ve tedavisi, rehabilitasyonu ile beraberinde bakım hizmetlerinin sunulmasına yönelik olarak kurulan sağlık kuruluşlarıdır.
- Hastane bünyesinde ya da hastaneye bağlı olarak hizmet verir.
- Bu tesislerde konaklayan kişilere yönelik günübirlik ayaktan tedavi ve rehabilitasyon hizmeti sunulur.
- Bu sağlık kuruluşları ile yaşlı turizmi çerçevesinde yaşlılara sağlık ve bakım hizmetleri verilir.

Saglık Turistleri Karar Verirken En Çok Nelerden Etkileniyorlar

- Sigorta sağlayıcının tutumuna
- Tıbbi geçmiş ve tanı niteliği
- Yerel doktorun görüşüne
- Tıbbi tedavi tavsiye
- Yaklaşık harcama
- Hastaneler ve turistik konaklanacak yerler
- Tedavi için belirlenen süre

Sağlık Kuruluşunun Reklam Stratejileri

- Teknolojik yeterlilik
- İyi tanıtım imkanları
- En iyi sonuçlar
- İstikrar
- Coğrafi yakınlık
- Sağlık hizmetine ilave yeterli otelcilik
- Hizmete verilen önem
- Hijyen
- Hekim kadrosu
- Hastanenin uluslar arası standardı
- Aracı kurumların yönlendirmesi

- Uluslararası akreditasyon, kalite güvencesi ve sonuçların şeffaflık kanıtlanabilirlik taahhüt
- Uluslararası hasta akışı
- Siyasi şeffaflık ve sosyal istikrar
- Mükemmel turizm altyapısı
- Klinik mükemmellik sürekli itibar
- Sağlık yenilik ve başarı öyküsü
- Uluslararası eğitimli, deneyimli sağlık personeli
- Tedavi öncesinde/esnasında/sonrasında ilave imkanlar.

Sağlık Turizminde Sigortalılık

- ABD de birçok özel sağlık sigortası Saglık Turizmini destekler nitelikte
- Örneğin, Ocak 2008'de, Hannaford Bros, Maine merkezli bir süpermarket zinciri, çalışanlar için Singapurda kalça ve diz protezi ameliyatları için hasta ve arkadaşının seyahat için tüm tıbbi fatura ödemelerini karşıladı.

- 2004-2014 TÜİK verileri en çok tercih edilen hastanelerin özel hastaneler olduğunu Bunun sebebininse akreditasyon ve otelcilik hizmetlerinin kalitesi olduğuna dikkat çekildi

Health Tourism in Turkey and Practical Example of Its Economic Dimensions Korkmaz, Murat; Aytac, Ayhan; Yucel, Ali Serdar; Kilic, Bulent; Toker, Fikriye; Gumus, Sefer URI: http://hdl.handle.net/123456789/301 Tarih: 2014 Beykent Üniv.

ÜLKEMİZE 2008-2012 YILLARINDA GELEN SAĞLIK TURİSTLERİN ENVANTERİ

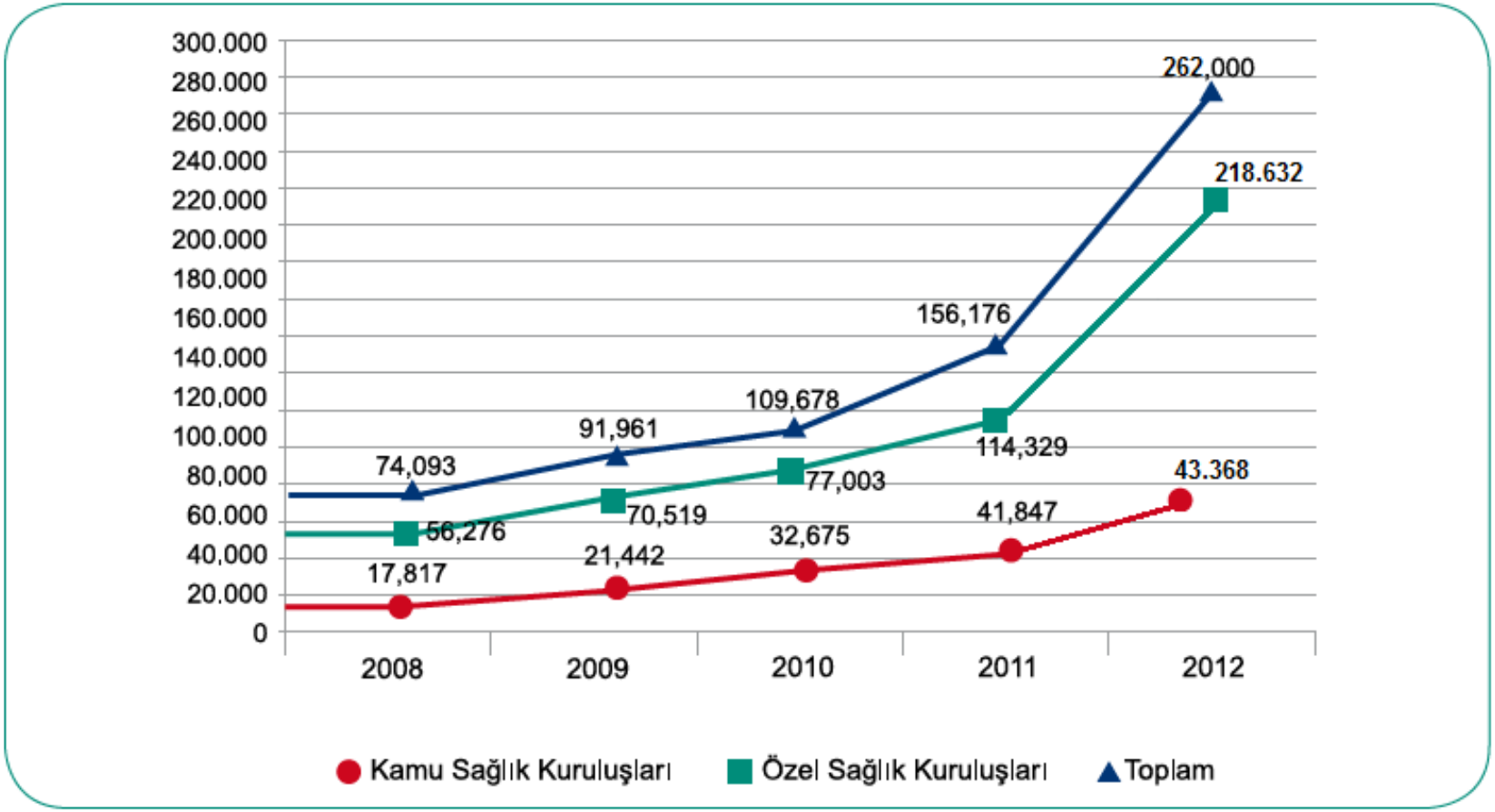

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Sağlık Turizmi Daire Başkanlığı

Kişilere verilen sağlık hizmetlerinin bedelleri;

- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık hizmet sunucularında “Sağlık Bakanlığı Fiyatının” 2 katına kadar,
- Üniversite Hastanelerinde ise “Sağlık Bakanlığı Fiyatının” 3 katına kadar sağlık hizmet sunucularınca belirlenebilir.

SGK
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

SAĞLIK TURİZMİ ÜLKE İSKONTO ORANLARI

- A Grubu Ülkelere (Afganistan, Bangladeş, Çad, Endonezya, Filistin, Gana, Hindistan, Kenya, Moritanya, Nijerya, Pakistan, Somali, Sudan, Yemen-Benin,) % 40 indirim uygulanacak,
- B Grubu Ülkelere (Arnavutluk, Azerbaycan, Belarus, Bosna Hersek, Bulgaristan, Çin, Ermenistan, Gürcistan, Hırvatistan, Irak, İran, K.K.T.C, Karadağ, Kazakistan, Kırgızistan, Kosova, Makedonya, Malezya, Mısır, Moldova, Özbekistan, Romanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Suriye, Tacikistan, Türkmenistan, Ukrayna, Yunanistan) % 20 indirim uygulanacak,
- C Grubu Ülkelere (Cezayir, Çek Cumhuriyeti, Fas, Letonya, Libya, Litvanya, Lübnan, Malta, Polonya, Slovenya, Tunus, Ürdün) % 10 indirim uygulanacak olup diğer ülkelere indirim uygulanmayacaktır.

Akreditasyon

- Bilinen en eski uluslararası Akreditasyon ile uğraşan ülke Kanada Sağlık Hizmetleri Akreditasyon Kurulu
- 1968 Bermuda Hastanesi Kurulu
- 1994 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde, akreditasyon grup Joint Commission International (JCI) uluslararası müşterilerine eğitim ve danışmanlık hizmetleri vermek üzere kuruldu.
- Amerikalı hastalar Amerikan Hastanelerine

başvuruları için bile aradıkları kriterlerin başında uluslararası akreditasyon durumları

AKREDİTASYON/Türkiye

- Kalite ve hasta güvenliği
- Uygulamaların standardizasyonu

- 2013 itibariyle ülkemizde 50 JCI akrediteli sağlık kuruluşu bulunmaktadır (Joint Commission International, 2013).

Sağlık Turizminde Riskler

- Gastrointestinal hastalıklar Hepatit A, amipli dizanteri, paratifo
- Bulaşıcı hastalıklar:Sıtma,grip tbc,HIV,tifo
- Ameliyattan kısa bir süre sonra uzun mesafelerde seyahat komplikasyon riski derin ven trombozu ve pulmoner emboli.
- Diğer tatil aktiviteleri sonucu kazalar ve hasarlar örn:güneş yanığı yara izleri daha koyu ve

  daha belirgin hale gelebilir .
- Malpraktis
- Etik sorunlar

Dünya sağlık örgütü 2012

10. kalkınma planı ve sağlık turizmi

Program Hedefleri

- Termal turizmde 100.000 yatak kapasitesinin oluşturulması
- Termal turizmde 1.500.000 (600.000 tedavi amaçlı) yabancı termal turiste hizmet sunulması
- Termal turizmde 3 milyar dolar gelir elde edilmesi
- Medikal turizmde dünyanın ilk 5 destinasyonu içerisinde olunması
- 750.000 medikal yabancı hastanın tedavi edilmesi
- Medikal turizmde 5,6 milyar dolar gelir elde edilmesi
- İleri yaş turizminde 10 bin yatak kapasitesi oluşturulması
- İleri yaş turizminde 150.000 yabancı turistin ülkemizi ziyaret etmesi
- İleri yaş turizminde 750 milyon dolar gelir elde edilmesi

Sağlık Bakanlığı Sağlık Turizmi Danışma Kurulu

İzmir 2012 de Swot çalışması

Swot analizi

GÜÇLÜ YÖNLER

- Ülkemizde çevresel ve iklimsel faktörlerin turizm açısından önemli olması
- Genç nüfusun fazla olması
- Doğal zenginlikler
- Gelişmiş ülkelere göre daha ucuz ve nitelikli hizmet sunumu
- Multidisipliner katılım
- Ülkemizin jeotermal kaynaklarının yeterli olması
- Siyasal bakış açısının destekler yönde olması

ZAYIF YÖNLER

- Sağlık turizmi konusunda çok başlılık bulunması,
- Ulaşım, transfer, yardımcı bakım elemanlarının sayıca yetersizliği
- Ülkemizde yabancı dil bilen nitelikli personel sayısının azlığı
- Yasal boşluklar
- Uluslararası bakım hizmetlerinde akreditasyon yokluğu
- Çok yönlü paydaşları ilgilendiren bu hizmetin altyapı çalışmasının olmaması
- İlgili bakanlıklardan konuya duyarlı yeterli sayıda uzmanın bulunmaması
- Bakım ve rehabilitasyon tesislerin ülke genelinde eksik olması
- Rehabilitasyon eğitimi veren üniversitelerde mevzuatın yetersiz oluşu

FIRSATLAR

- İstihdamı ve ekonomik randıman ve refahı artıracak olması,
- Diğer ülkelere göre, ülkemizde sunulan bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin kalitesinin yüksek olmasına karşın maliyetinin düşük olması,
- Türkiye'nin turizm konusunda deneyimli olması
- Ülkemizin jeopolitik konumu sebebiyle ulaşımın kolay olması
- Konunun temellerinin yeni atılıyor olması

TEHDİTLER

- Yeterli sayıda ve nitelikte ara eleman bulunmamakta
- Ülkemizde yaşlı turizmiyle ilgili yasal zeminde boşlukların olduğunu yatırımcılar bilmekte
- Yaşlı suistimali ve görev ihmaline ilişkin yasal düzenlemelerin geliştirilmesi çalışmaalrının yetersiz olması
- Finansman yetersizliği
- Multidispliner yaklaşımların yetersiz olması
- Uluslar arası rekabet
- Ülke içi hizmet beklenti talebinin artması
- Sınırlı sayıdaki sağlık ve bakım personelinin bu sektör için yeterli sayıda olmaması
- Ücretlerin standardize edilememesi
- Verilen hizmetlerin denetlenememesi
- Aynı hizmeti veren yurtdışındaki kurumlarının mimari özellikler konusunda rekabet olması

Öneriler

- Çalışmalar belli bölgelerde yapılmayıp, ülkemizin diğer turizm potansiyeli olan şehirlerinde de yapılması
- Bölgesel gelişim konsepti yaratılmalı. Her bölge farklı zenginlik sunmakta ve bu zenginlikler bölge kalkınma ajansları desteklenmeli
- Yeterli tanıtım ve ulaşılabilirlik sağlanmalı.
- Malpraktis konusunda yasal düzenlemeler yapılmalı
- Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun paydaş olduğu yeni planlamalar yapılmalı
- Daha önce bu işi yapan (Yurtdışından gelen insanlara sağlık hizmeti sunan) kurumlar örnek alınmalı.
- Ülkemizi tercih etme olasılığı ülkelerin bireylerinin yaşam tarzı kapsamlı şekilde araştırılmalıdır.
- Rehabilitasyon turizmi kapsamında wellness uygulamalarının arttırılması
- Aktif yaşlanma ve sağlıklı yaşam köyleri oluşturulmalı
- Maliyet analizinin yapılması
- Konu ile ilgili tüm kurum ve kişilere kapsayan bir networkun kurulması

- Sağlık Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Ekonomi Bakanlığı
- Kosova Sağlık Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı Müsteşarlığı
- Kalkınma Bakanlığı Müsteşarlığı
- Adana Valiliği
- Antalya Valiliği
- Bursa Valiliği
- Kocaeli Valiliği
- Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğü
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü
- Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Sağlık Bakanlığı Sağlık Turizmi Koordinatörlüğü
- ADİŞSAD (Ağız Diş ve Toplum Sağlığı Derneği)
-

- TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı)
- İTO (İstanbul Ticaret Odası Başkanlığı)
- TÜMSİAD (Tüm Sanayici ve İşadamları Derneği)
- OHSAD (Özel Hastaneler Birliği)
- TÜRKAP (Kaplıca Talasso ve Kür Merkezleri Derneği)
- ATTİD (Afyon Termal Turizm İşletmecileri Derneği)
- Adana Sağlık Turizmi Derneği
- Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğü
- Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğü
- Euromedicaltour
- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- Anadolu Sağlık Merkezi Uluslararası Hizmetleri Direktörlüğü
- Sağlık Turizmi Derneği
- Medikal Turizm Derneği
-

A. Seyfullahoğulları / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 3(2014) 41-64

- Akreditasyon standartlarına sahip olmak
- Belirli bir hasta potansiyelini yakalayabilmesi için geniş yurt dışı sigorta ağı ve yurt dışı işbirliği
- Bir uluslararası hasta ilişkileri departmanı
- Konuya ilişkin uzmanlar tarafından eğitim çalışmaları yapılmalı, kadrolarında konunun uzmanlarını bulundurmalı.
- Yabancı dil bilen ve sağlık turizm eğitimi olan eleman ihtiyacı
- Hedef pazarlar iyi seçilmeli, rakiplerin pazarlama stratejileri gözden geçirilmeli, ayrıca rakiplerden farklı yanları ortaya çıkaracak pazarlama stratejileri geliştirilmelidir.
- Bölgesel turizm yapılmalı, yurtdışından hasta alacak hastanelerde ülkelerarası işbirliği geliştirilmeli, hastaneler arasında ortak bir bilgi ağı kurulmalıdır.

SERBEST BÖLGE TANIMI

Genel olarak serbest bölge; ülkenin siyasi sınırları içinde olmakla birlikte gümrük hattı dışında sayılan, ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanabilir.

SSB TEMEL FELSEFE VE AMAÇ

- İstihdamı artırmak, kalifiye yabancı beyin göçünü çekmek,
- Yüksek tıbbi teknoloji girişini hızlandırmak,
- Türkiye’ yi Bölgesinde Sağlık alanında cazibe merkezi yapmak,
- Sağlık turizmi açısından örnek bir konsept oluşturmak,

Bahreyn

Dubai

- Dubai Sağlık Serbest Bölgesi, Dünyanın ilk sağlık serbest bölgesidir,
- 2002 yılında proje çalışması başlamış olup 2006 yılında faaliyete başlamıştır, ortalama 1.8 milyar dolar harcanmıştır,
- 2,400 şirket faaliyettedir,
- Bünyesinde 90 klinik ve 2500 lisanslı Sağlık çalışanı mevcuttur,
- 2 tam teşekküllü Hastane görev yapmaktadır,
- 5 Yılda 330 bin ameliyat gerçekleştirilmiştir.

- Dubai sağlık serbest bölgesine istenilen düzeyde yatırımcı çekilemediği gibi sunulan sağlık hizmetinin pahalı olmasından dolayı istenilen hasta düzeyine ulaşılamamıştır,
- Yurtdışından kalifiye insan kaynağı gelmemiştir.
- Kısmen sağlık alnında cazibe merkezi oldular,
- Emlak sektöründe ciddi gelirler elde edildi,
- Üniversite ve Ar-Ge Merkezleri kurulmamıştır.
- wellness bölümüne hiç başlanmamıştır.

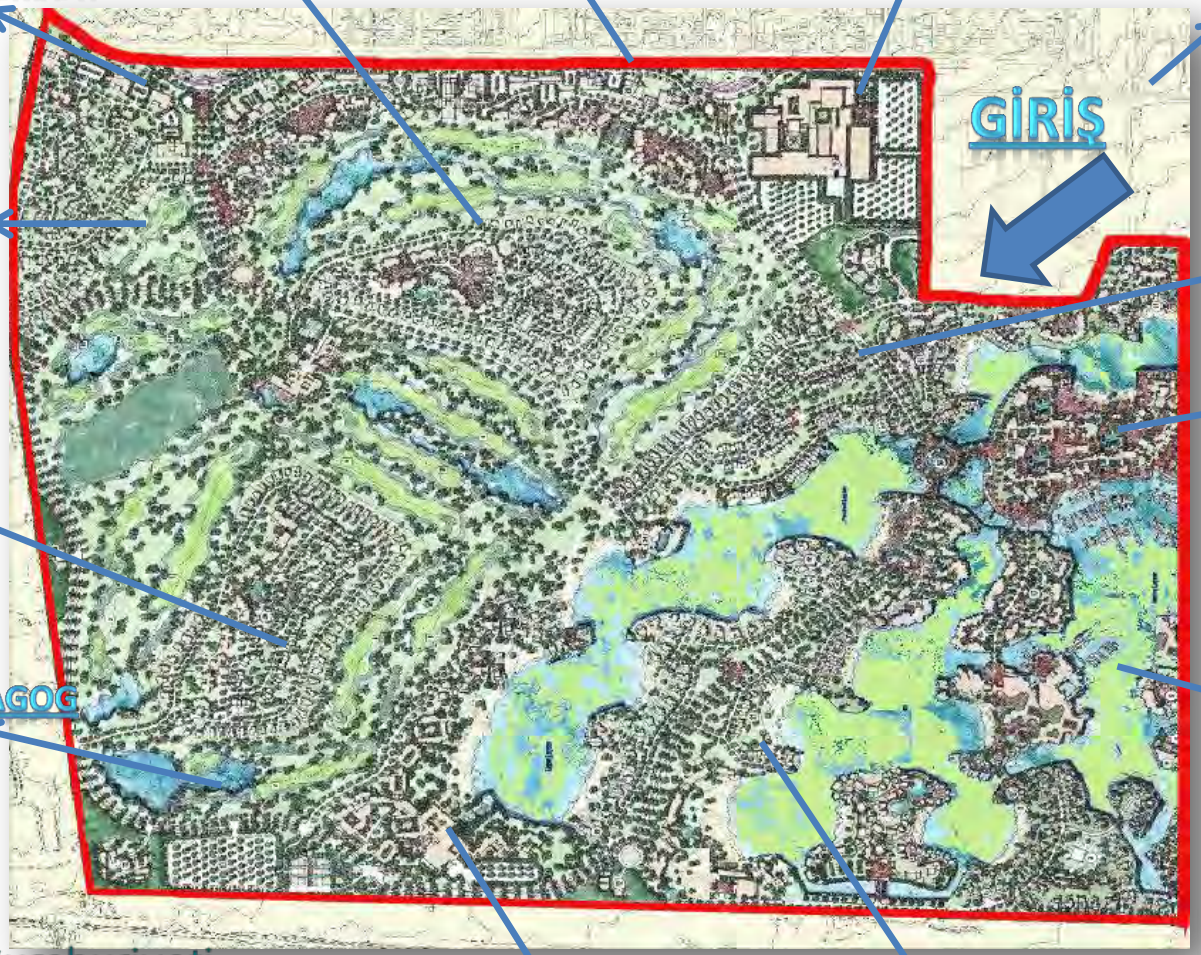
HASTANELER
SOSYAL TESİSLER
KONGRE MERKEZİ
SPA GÜZELLİK MERKEZİ
HAVAALANINA 20 KM UZAKLIKTA
GİRİŞ
REKREASYON ALANLARI
TEKNOKENT AR-GE
OTEL
EĞİTİM MERKEZİ
MEZARLIK, CAMİ, KİLİSE, SİNAGOG
REKREASYON ALANLARI
SPOR TESİSLERİ
REHABİLİTASYON GERİATRİ

WMTC
WORLD MEDICAL TOURISM &
GLOBAL HEALTHCARE CONGRESS
SEPTEMBER 27-30, 2015
ORLANDO, FLORIDA
info@MedicalTourismCongress.com
+1.561.792.6676
REGISTER NOW